Jan za chrta dán, Divotvorný klobouk (Klicpera) ad. 1840 zal. *stálá ochotnická společnost*, hybnou silou stejně jako 1822 a 1827 Fr. Hovorka. Nové divadlo v hostinci K. Beka v Karlovarské (Pivovarské) ulici zah. 1841, Půjčka za oplátku (Macháček). 1842 12 her, 1843-1844 po 7, mj. Tyl, Klicpera, Molière. 1844-1851 U červeného raka celkem 68 představení, 1848 Mašinkáři (Nürnberger). Po Lakomci na 10 let divadlo zakázáno. 1849 (1850?) *Měšťanská beseda*. Její soubor hrál každých 14 dní, i opery, z činoher mj. Útěk do Afriky, Bratr honák, Záhuba rodu Přemyslovců. 1851 *Řemeslnická beseda*, členy střední stav a dělníci, i pokroková část inteligence a učitelé, prvním předsedou Fr. Hovorka. 1853 pokus zal. *Zpěvácký spolek*, povolen 1862, 1864 název *Hlavačov*. 1861 žijící staří ochotníci s novými obnovili činnost, uvedena Debora, do 1865 35 představení. Od 1865 pravidelně. Původní spolek se začal štěpit. 1865 zal. *Domácí divadlo* a *DS Sokol*, 1866 vlastní jeviště, h. i pro děti. 1867 se hrálo v čp. 41, téhož roku v čp. 107, 15 her. 1868 se přestěhovali do čp. 26 na Husově náměstí. Zde do 1869 14 představení. 1869 zřízeno Besední divadlo U bílého lva. 1869 zal. vysokoškoláci a místní pedagogové literární spolek *Vesna,* od poč. též ODi, převládaly veselohry a frašky, až do 1895.

1869 ustaven *SDO J. K. Tyl*. Hrálo se U Beků, Nepokradeš, r. P. Kubla, Na Dušičky , Vrahové v městě, též zábavy s kuplety a deklamacemi. 1870-1871 určitá stagnace a celkem neúspěšné pokusy jiných spolků. 1870 zal. spolek akademiků *Krakovec*. 1872 po jednání Domácího divadla a SDO společná *OJ Tyl*, zah. Nepokradeš aneb Cizí zlato neblaží, téhož roku 6 představení, následující 13, poté 2-15 představení ročně. 1874 mj. Kutnohorští havíři. Jh. Sklenářová-Malá, Seifert. H. v soukromých domech, U Beků na vypůjčeném jevišti, U Jeriů, U české lípy, U zlaté koruny, U zeleného stromu, Na střelnici, U zlaté štiky, v sokolovně, v Ld, DD, až do 1938.

Od 1872 trvalou součástí ODi i *hudební divadlo*, Měšťanská beseda uvedla operu Oldřich a Božena, pro soubor napsal a nastudoval ředitel kůru Fr. J. Janák. Následoval lehčí repertoár, h. nepravidelně, např. 1873 Marie, dcera pluku, 1876 Alessandro Stradella, 1882, 1883 V studni, 1883 opereta Morduňk při měsíčku (A. Valenta-Mělnický), opera Starý ženich (K. Bendl), v roli Václava Václav Viktorin, člen ND. Orchestr nahrazoval klavír s harmoniem.

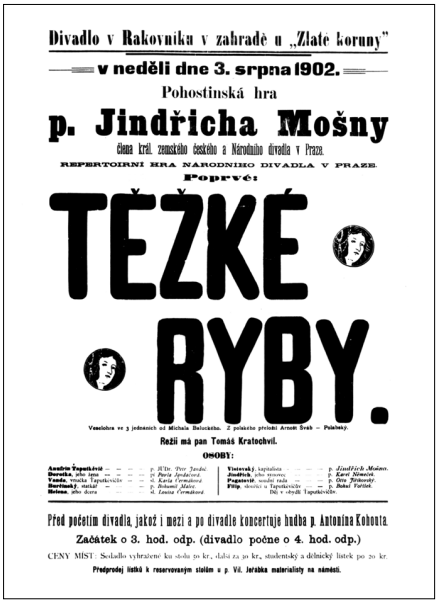
Divadlo v Rakovníku v zahradě u „Zlaté koruny"

v neděli dne 3. srpna 1902.

Pohostinská hra

p. Jindřicha Mošny

člena král. zemského českého a Národního divadla v Praze.

REPERTOIRNÍ HRA NÁRODNÍHO DIVADLA V PRAZE.

Poprvé:

TĚŽKÉ RYBY.

Veselohra ve 3 jednáních od Michala Bałuckého. Z polského přeložil Arnošt Švab – Polešický.

Režii má pan Tomáš Kratochvíl.

OSOBY:

Andrin Tupatkiviè — — — — p. Hilbr. Petr. Tandor.
Dorotka, jeho žena — — — — — p. Maria Spolanová.
Vanda, vnučka Tupatkiviče — — — — sl. Karla Vermánková.
Borčinský, statkář — — — — — p. Bohumil Matěj.
Helena, jeho dcera — — — — — sl. Louisa Vermánková.
Vinovský, kapitána — — — — — p. Jindřich Molano.
Jindřich, jeho synovec — — — — p. Karel Němeček.
Paganěvič, soudní rada — — — — p. Otto Německý.
Filip, sluhovi u Tupatkiviče — — — p. Bohuš Fořtlík.

Děj v chvíli Tupatkiviče.

Před počátkem divadla, jakož i mezi a po divadle koncertuje hudba p. Antonína Kohouta.

Začátek o 3. hod. odp. (divadlo počne o 4. hod. odp.)

CENY MÍST: Sedadlo vyhražené ku stolu 50 kr., další za 30 kr., studentský a dělnický lístek po 20 kr.

Předprodej lístků k reservovaným stolům u p. Vč. Jeráčka materialisty na náměstí.

515 / V ochotnickém repertoáru reprezentovaly polskou dramatiku nejčastěji Bałuckého Těžké ryby.

1873 aréna v Dielově hostinci. V 70. a 80. letech r. Zikmund Winter (1846-1912, historik a prozaik). 1883 k hostinci U zlaté štiky přistavěn sál, kde se rovněž hrálo. 1890 (1891?) zal. *Pokrok*, jednota pomocníků řemeslných, 1891-1903 hl. české hry, Štolovský, Šubert, Tyl, Staňkovský, Pešková, Stroupežnický, Mrštíkové (1898) ad., r. T. Kratochvíl a K. J. Novotný. 1895

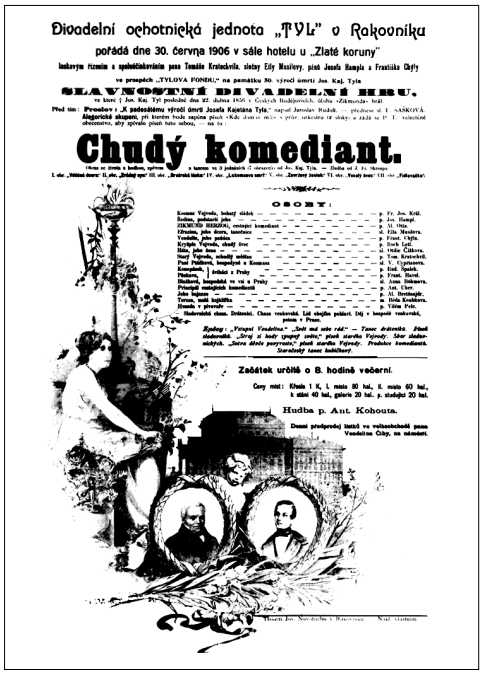
Divadelní ochotnická jednota „TYL" v Rakovníku

pořádá dne 30. června 1906 v sále hotelu u „Zlaté koruny"

SLAVNOSTNÍ DIVADELNÍ HRU.

Chudý komediant.

OSOBY:

Začátek určitě o 8. hodině večerní.

Hudba p. Ant. Kohouta.

516 / K padesátému výročí úmrtí J. K. Tyla v roce 1906 uvedli jeho hru Chudý komediant.

vystřídal v ODi Vesnu *Krakovec*, spolek akademiků západních (později severozápadních) Čech, členy místní středoškoláci a vysokoškoláci. Repertoár ve své době značně výjimečný, např. Zlaté pero (Tůma), Uhlíři (Gille), Rusá madona (Q. M. Vyskočil), Doporučení (Maurey), Ženich v záloze (Vyskočil), Ohnivá země (Štech), Slušnost (Bilibin), Hromobití (Osten), Maloměstské tradice (Štech), Labutí píseň (Čechov). 1892 zal. *Rovnost* a Vzdělávací podpůrný spolek *Svornost*. 1897 zal. dělníci první *Dělnický spolek*. 1898 v hotelu Jerie *MO NJS* Na letním bytě. H. náhodně až do 1934 klasický i současný repertoár.

1890-1925 velmi bohatý operní, operetní a baletní repertoár uváděl majitel hudební školy a sbormistr Pěvecko-hudebního spolku Jos. Omáčka. 1900 Hubička, přes zákaz ND podílet se na ochotnických představeních, jh. V. Chmel a E. Krtička. 1901 operetka Edip král (Kovařovic). 1903 opereta Žádný muž a tolik děvčat (Suppé). 1903 okázale Prodaná nevěsta, vedle místních ochotníků členové ND V. Pospíšil a Jos. Urbánek. Orchestr tvořili členové České filharmonie a místní hudebníci. R. starosta města Čermák a předseda *Rakovnického zpěváckého a hudebního spolku* Klatovský. Téhož roku operetka Finale coronat operam (Kovařovic) a Morduňk při měsíčku. 1904 operetka Večerní námluvy (E. Klicpera), 1906 opera Mikuláš (Rozkošný), 1909 V studni.

Po 1901 Tyl zah. hrou Medvěd námluvčím (Krylov). Tyl od svého vzniku do 1914 až 15 her ročně (1912), podle vnitřní situace a podle možností získat sál. Repertoár v kvalitě velmi rozdílný, mj. 1913 Potopený zvon (Hauptmann), 1915 Morálka paní Dulské. 1914 jednota Tyl získala do 1927 trvalé jeviště v sokolovně. Její činnost přerušena 1916-1917.

1908 *Volné sdružení ochotníků* V tiché uličce (Barrie), Jiný vzduch (Šimáček) a 1918 Komptoiristka pana Naftalína (Skružný). 1909